

Monitoring cizorodých látek v potravních řetězcích v resortu zemědělství v roce 2021

27.9.2022 - | Ministerstvo zemědělství ČR

Monitorování cizorodých látek (reziduí a kontaminantů) v potravním řetězci zahrnuje sledování možné kontaminace potravin, krmiv a surovin určených k jejich výrobě. Do této oblasti patří též biomonitoring, tzn. sledování kontaminace volně žijících organismů, které doplňují spotřební koš člověka. Zároveň jsou sledovány i složky prostředí, které tuto kontaminaci mohou způsobit nebo ovlivnit - patří sem půda, povrchová voda a vstupy do těchto složek prostředí.

Sledování cizorodých látek v potravinách a krmivech, stejně jako návazné sledování kontaminantů v surovinách nutných pro jejich výrobu a ve složkách životního prostředí tyto suroviny ovlivňujících, plně přispívá ke snaze zajistit výrobu zdravotně nezávadných potravin, určených jak k domácí spotřebě, tak i na vývoz.

Státní zemědělskou a potravinářskou inspekci bylo v roce 2021 odebráno a analyzováno v rámci monitoringu cizorodých látek 2006 vzorků. U 15 vzorků bylo zjištěno překročení maximálního limitu, což představuje z celkového počtu odebraných vzorků 0,75 % nevyhovujících. Procento vzorků se zjištěným nadlimitním nálezem cizorodé látky v roce 2021 je nižší ve srovnání s rokem 2020 (1,1 %).

Státní veterinární správou bylo v roce 2021 v rámci monitoringu reziduí a kontaminantů provedeno celkem 95181 vyšetření, což je o 2200 vyšetření více než v roce 2020. V hodnoceném roce bylo celkové zastoupení nevyhovujících nálezů 0,04 %, což je nepatrně nižší hodnota ve srovnání s rokem 2020 (0,05 %) a s rokem 2019 (0,06 %). Za podstatná zjištění lze považovat významné snížení počtu případů reziduí veterinárních léčiv - antimikrobik u hospodářských zvířat individuálně ošetřovaných, naopak nepříznivé je opětovné zjištění reziduí nepovolené látky - malachitové zeleně (a její metabolické formy) k léčení nebo prevenci onemocnění u chovaných ryb, zvláště pstruhů.

V rámci cílené kontroly a monitoringu krmiv bylo **Ústředním kontrolním a zkušebním ústavem zemědělským** v roce 2021 odebráno a vyhodnoceno 629 vzorků krmiv, nevyhovujících bylo 15 vzorků (2,4 % hodnocených krmiv). Z tohoto počtu bylo 1 krmivo se závažnou nejakostí více deklarovaných parametrů, 1 krmivo falšované, 1 krmivo křížově kontaminované reziduem léčiva, indikující nutnost zvýšení účinnosti dekontaminace výrobního zařízení po medikacích, a rovněž bylo zachyceno 12 vzorků šarží krmiv s ohroženou bezpečností, u kterých byla provedena opatření pro zabránění dalšího používání a jejich stažení z trhu.

<https://eagri.cz/public/web/mze/potraviny/bezpecnost-potravin/monitoring-cizorodych-latek/monitoring-cizorodych-latek-v-potravnich-3.html>